

HE 115/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsätalouden määräaikaista kannustejärjestelmästä annettua lakia.

Esityksen mukaan kannustejärjestelmään ei enää jatkossa kuuluisi uuden metsätien tekemisen tuki sekä mahdollisuus tehdä uutta tietä yksityistien perusparannushankkeen yhteydessä. Siirtymäsäännöksissä huomioitaisiin ne tilanteet, joissa uuden metsätien tekemisen tukeen liittyvä asia on saatettu vireille ennen ehdotetun lain voimaantuloa tai joissa toteuttamissuunnitelman laatimiseen on myönnetty tukea ennen vuotta 2025. Lisäksi myöntämisvaltuuden riittämättömyyttä koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että säännös koskisi jatkossa myös määrärahan riittämättömyyttä sekä mahdollistaisi tukihakemusten käsittelyn siirtämisen käsiteltäväksi hakemuksen vireillepanovuotta seuraavana vuonna sekä hakemuksen hylkäämisen, jos myöntämisvaltuutta tai määrärahaa ei olisi käytettävissä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	4
3 Tavoitteet	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	6
4.1 Keskeiset ehdotukset	6
4.2 Pääasialliset vaikutukset	6
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	8
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	8
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	8
6 Lausuntopalaute	9
7 Säännöskohtaiset perustelut	10
8 Lakia alemman asteinen sääntely	13
9 Voimaantulo	13
10 Toimeenpano ja seuranta	14
11 Suhde muihin esityksiin	14
11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä	14
11.2 Suhde talousarvioesitykseen	14
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	14
LAKIEHDOTUS	17
Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	17
LIITTEET	23
RINNAKKAISTEKSTI	23
Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	23
ASETUSLUONNOS	37
Valtioneuvoston asetus metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	37

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esityksen taustalla on pääministeri Petteri Orpon hallituksen kehysriihipäätös vuosille 2025–2028, jossa sovittiin julkista taloutta vahvistavista lisäsopeutustoimista. Osana lisäsäästötoimia valtion talousarvion momentin 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen) määräraha pienenee 35,777 miljoonaan euroon. Momentilta 30.40.44 rahoitetaan metsätalouden määräraikaisesta kannustejärjestelmästä annettuun lain (71/2023), jäljempänä *kannustejärjestelmälaki* mukaisia tukia.

Kannustejärjestelmän tuet edistävät muun muassa Kansallinen metsästrategia 2035:n (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165182>) ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa koskevan valtioneuvoston selonteon (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164301>) tavoitteita ja linjauksia.

Kansallinen metsästrategia 2035 sisältää useita toimenpiteitä, joilla on kytkös kannustejärjestelmän toimenpiteisiin. Niitä ovat muun muassa, että hoidetaan nuoret metsät laadukkaasti ajallaan ja poistetaan hoitorästit, lisätään kasvua ja hiilensidontaa vastuullisella metsänlannoituksella, parannetaan metsien saavutettavuutta ja kehitetään logistiikkaa, otetaan käyttöön metsätalouden vesiensuojelumenetelmiä ja edistetään suometsien ilmastokestävää hoitoa. Kannustejärjestelmään liittyville tavoitteille ei ole asetettu määrällistä tavoitetasoa, vaan kehityksen suuntaa kuvaavia tavoitteita. Taimikon ja nuoren metsän hoitorästien pitäisi vähentyä, metsälannoituksen kokonaismäärän kasvaa, hakkuutapojen monipuolistua, suometsän hoidon valuma-alueiden suunnitelmien määrä kasvaa, metsätalouden vesistökuormituksen vähentyä ja tiestön korjausvelan alentua. Lisäksi yksi mittari koskee kannustejärjestelmän tukien toteutusmääriä työlajeittain.

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toteuttamisessa kannustejärjestelmällä on keskeinen rooli seuraavien toimenpiteiden saavuttamisessa: Kokonaisvaltainen suometsänhoidon suunnittelu (kunnostusojituksen välttäminen), Kokonaisvaltaisen suometsänhoidon suunnittelu (peitteinen metsänkasvatus rehevissä korvissa) ja Edistetään suometsien tuhkalannoitusta. Tavoitteena on, että vuosittain 1 000 hehtaarilla jätettäisiin kunnostusojitus tekemättä ja 6 000 hehtaarilla siirryttäisiin peitteiseen metsänkasvatukseen. Suometsän hoitosuunnitelma on keskeinen työväline näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Koska suometsän hoitosuunnitelmissa on mahdollista suunnitella muitakin kuin edellä mainittuja toimenpiteitä, tulisi suometsän hoitosuunnitelmien pinta-alan olla moninkertainen edellä mainittuihin tavoitemääriin verrattuna. Tuhkalannoituksen tavoitteeksi on asetettu 37 000 hehtaaria vuodessa. Tavoitteeseen pyritään tukemalla kannustejärjestelmän kautta terveyslannoituksia.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä on järjestetty lausuntokierros 19.6.–12.8.2024. Lausuntopyyntö lähetettiin 50 taholle, jotka edustivat metsänomistajia, metsätalouden toimijoita, tutkimuslaitoksia, keskeisiä tiedepaneeleita, metsä- ja ympäristöhallinnon viranomaisia sekä luonnonsuojelujärjestöjä. Lisäksi lausuntopyyntö oli nähtävillä maa- ja metsätalousministeriön nettisivulla.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://mmm.fi/hankkeet> tunnuksella MMM033:00/2024.

2 Nykytila ja sen arviointi

Kannustejärjestelmälaki tuli voimaan 1.1.2024. Kannustejärjestelmälaissa säädetään metsätalouden tuista. Kannustejärjestelmä perustuu Euroopan unionin valtiontukisääntöihin. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettu komission asetus (EU) 2023/2831. Kannustejärjestelmän muut tuet Euroopan unionin komissio on 8 päivänä elokuuta 2023 hyväksynyt maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtiontukea koskevien suuntaviivojen (2022/C 485/01) mukaisena tukena (Valtiontuki SA.106581 (2023/N) – Suomi). Kannustejärjestelmä on määräaikainen ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2029. Tuet ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään vuosittain käytettävissä olevan myöntämisvaltuuden ja määrärahojen puitteissa. Kannustejärjestelmälaki korvasi aikaisemmin voimassa olleen kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015), jäljempänä *rahoituslaki*. Rahoituslain mukaisista päätöksistä aiheutuvia menoja voidaan maksaa vuoden 2026 loppuun asti.

Kannustejärjestelmälain tavoitteena on kannustaa yksityisiä maanomistajia metsiensä kestävään hoitoon ja käyttöön tavalla, jolla yksityistalouden tavoitteiden ohella voidaan saavuttaa myös yhteiskunnan metsäpolitiikalle ja metsien käytölle asettamat tavoitteet. Kannustejärjestelmällä kannustetaan maanomistajia tekemään taloudellisesti ja metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä, joilla edistetään metsävarojen suotuisaa kehittymistä, turvataan ja lisätään metsien biologista monimuotoisuutta, edistetään metsätalouden vesiensuojelua sekä hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen. Lisäksi kannustejärjestelmällä pidetään yllä metsätalouden tieverkkoa.

Kannustejärjestelmälain ja rahoituslain nojalla toteutettavia töitä rahoitetaan valtion talousarvion kahdelta eri määrärahamomentilta eli momentilta 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen) ja momentilta 30.40.45 (Metsäluonnon hoidon edistäminen). Pääministeri Petteri Orpon hallitus on kehysriihessä 15.–16.4.2024 päättänyt julkista taloutta vahvistavista lisäsopeutustoimista. Momentille 30.40.44 kohdistuu aikaisemmin päätettyjen säästöjen lisäksi 210 000 euron säästö vuodelle 2025. Momenttiin 30.40.45 ei kohdistu säästöjä.

Valtion talousarvion momentin 30.40.44 määrärahalla rahoitetaan taimikon ja nuoren metsän hoito sekä sen yhteydessä toteutettu pienpuun keruu, terveyslannoitus, suometsän hoitosuunnitelma, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekeminen, uuden metsätien tekeminen ja yksityistien perusparantaminen.

Kannustejärjestelmälain tukien ehdoista, määrästä ja niiden määräytymisperusteista säädetään metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1021/2023).

Tarvittavien säästöjen aikaansaamiseksi on tarpeen tarkastella kannustejärjestelmän yksittäisten tukien tarpeellisuutta ja myönnettävien tukien tukitasoja. Säästöt pyritään toteuttamaan siten, että kannustejärjestelmän tavoitteet jatkossakin pääsääntöisesti toteutuisivat. Tästä syystä ehdotetaan, että uuden metsätien tekemisen tuesta luovuttaisiin. Tulevien vuosien säästöjen aikaansaamiseksi on myös tarkoitus alentaa taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä kerättävän pienpuun keruusta maksettavaa lisää ja yksityistien perusparannuksen tukitasoa. Jälkimmäisestä muutoksesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Kannustejärjestelmälain tukien myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan ja muihin vastaaviin seikkoihin sovelletaan kannustejärjestelmälain lisäksi myös valtionavustuslakia (688/2001). Rahoituksen myöntäminen, maksaminen ja valvonta kuuluvat Suomen metsäkeskukselle, jäljempänä *metsäkeskus*. Metsäkeskusorganisaatiosta säädetään Suomen metsäkeskuksesta annetussa laissa (418/2011).

Kannustejärjestelmälain 31 §:n nojalla on mahdollista asettaa määräaikaisia ja toistaiseksi voimassa olevia rajoitteita tukihakemusten hyväksynnälle. Tukihakemusten hylkäämismahdollisuus on kytketty myöntämisvaltuuden riittävyteen ja se edellyttää maa- ja metsätalousministeriön päätöstä, joka julkaistaan ministeriön määräyskokoelmassa. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena työn toteuttamisen jälkeen. Metsätalouden kannustejärjestelmästä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1221/2023) säädetään siitä, mihin mennessä taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea on haettava toimenpiteiden aloittamisesta ja niiden loppuun saattamisesta. Taimikon ja nuoren metsän hoidon rahoituspäätöksiin ei liity myöntämisvaltuutta. Kannustejärjestelmälakiin ei sisälly mahdollisuutta rajoittaa rahoitettavien taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen hakemusten määrää. Tukihakemusten hylkäämismahdollisuus liittyy myöntämisvaltuuteen. Vuonna 2023 yli 80 prosenttia momentin 30.40.44 rahoituksesta käytettiin taimikon ja nuoren metsän hoitoon. Esityksessä katsotaan, että säästöjen johdosta on tarpeen mahdollistaa laissa myös taimikon ja nuoren metsän hoidon hakemusten hylkääminen. Esityksessä arvioidaan, että laissa on tarpeen nimenomaisesti mahdollistaa hakemusten siirtäminen käsiteltäväksi hakemusten vireillepanovuotta seuraavana vuonna.

EU:n valtioneuvoston päätös perustuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen (jäljempänä SEUT-sopimus) 107–109 artikloihin. Sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontuki ei siis pääsääntöisesti sovellu sisämarkkinoille.

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on varmistaa tukien yhteensopivuus yhteismarkkinoille.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 täytäntöönpanosta annetun komission asetuksen (EY) 794/2004 4 artiklassa säädetään tiettyjä voimassa olevaan tukeen tehtäviä muutoksia koskevasta yksinkertaistetusta ilmoitusmenettelystä. Kyseisen artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan yksinkertaistetulla ilmoituslomakkeella on mahdollista ilmoittaa hyväksytyt tukiohjelman soveltamisperiaatteiden tiukentaminen, tuki-intensiteetin tai tukikelpoisten kustannusten alentaminen. Mainitun 4 artiklan mukaan ilmoitusvelvollisuus ei koske muodollista tai hallinnollista tuen muutosta, joka ei vaikuta tukitoimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille tehtyyn arviointiin.

Ilmoitus komissiolle on tarkoitus tehdä yksinkertaistetussa menettelyssä. Ilmoitus koskisi uuden metsätien tekemisen tuesta luopumista sekä tukitasoihin tehtäviä muutoksia.

3 Tavoitteet

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen kehysriihessä päättämät säästöt edellyttävät metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän uudelleentarkastelua. Esityksen tavoitteena on sopeuttaa kannustejärjestelmä vuosittain käytettävissä olevan myöntämisvaltuuden suuruuden ja toimintaan osoitettavien määrärahojen mukaiseksi niin, että valtiontuki kohdentuisi mahdollisimman vaikuttaviin toimenpiteisiin. Valtiontuen tarkoituksena on kannustaa yksityismetsänomistajia aktiiviseen metsätalouden harjoittamiseen ja siten edistää metsä- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden toteutumista. Esityksessä ehdotetaan luopumista uuden metsätien tekemisen tuesta ja mahdollistetaan hakemusten käsittelyn lykkääminen käsiteltäväksi seuraavana vuonna sekä hakemusten hylkääminen, jos myöntämisvaltuutta tai määrärahaa ei ole käytettävissä. Esityksessä arvioidaan, että vaikka uuden metsätien tekemisen tuesta luovuttaisiin, kannustejärjestelmän tavoitteet koskien metsätieverkoston ylläpitoa kuitenkin pitkälti toteutuisivat, koska yksityistien perusparannuksen tuki säilyisi osana tukijärjestelmää.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Kannustejärjestelmän sopeuttaminen vuosittain valtion talousarviossa osoitettavan myöntämisvaltuuden ja määrärahojen suuruuteen edellyttää tuettavan toiminnan supistamista. Esityksen mukaan kannustejärjestelmästä poistettaisiin uuden metsätien tekemisen tuki sekä mahdollisuus tehdä uutta tietä yksityistien perusparannushankkeen yhteydessä. Suomessa on kattava tieverkosto, minkä vuoksi esityksessä arvioidaan, että väheneviä kannustejärjestelmän määrärahoja ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa kannustimena uuden metsätien tekemiseen. Siirtymäsäännöksissä joudutaan kuitenkin ottamaan huomioon ne tilanteet, joissa uuden metsätien tekemisen tukea tai uuden metsätien tekemistä sisältävän yksityistien perusparannuksen tukea koskeva asia on saatettu vireille ennen ehdotetun lain voimaantuloa. Samoin on otettu huomioon se tilanne, että mainittujen hankkeiden toteuttamissuunnitelman laatimiseen on myönnetty tukea ennen ehdotetun lain voimaantuloa.

Vuosittain käytettävissä olevan myöntämisvaltuuden ja määrärahojen riittävyyteen liittyen kannustejärjestelmälakia muutettaisiin siten, että tukihakemuksen käsittely olisi mahdollista siirtää hakemuksen vireillepanovuotta seuraavaan vuoteen. Ehdotettu säännös on nykyistä suppeampi. Metsäkeskuksen tehtävänä olisi kuitenkin jatkossakin tiedottaa valtuuden ja määrärahojen riittävyydestä. Tiedottamisvelvoite perustuu valtionavustuslain 9 §:n 2 momenttiin. Lakiin sisällytettäisiin myös säännökset hakemuksen hylkäämisestä, jos myöntämisvaltuutta tai määrärahaa ei ole käytettävissä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Metsätalouden kannustejärjestelmä on määräaikainen ja sen nojalla voidaan päätöksiä tehdä vuoden 2029 ja maksatuksia vuoden 2032 loppuun asti.

Vuonna 2024 valtion talousarvion momentilla 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen) on käytettävissä 38,377 miljoonaa euroa ja momentilla 30.40.45 (Metsäluonnon hoidon edistäminen) on käytettävissä 11,027 miljoonaa euroa. Pääministeri Petteri Orpon

hallituksen kehysriihessä sopimat säästöt vähentävät momentin 30.40.44 käytettävissä olevaa määrärahaa 35,777 miljoonaan euroon vuonna 2025. Myöntämisvaltuutta olisi vuonna 2025 käytettävissä 15 miljoonaa euroa.

Terveyslannoitusta, suometsän hoitosuunnitelmia, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemistä, uuden metsätien tekemistä ja yksityistien perusparantamista koskevia päätöksiä voidaan tehdä myöntämisvaltuuden puitteissa. Taimikon ja nuoren metsän hoito ei kuluta myöntämisvaltuutta.

Vuosittaisen määrärahan riittävyyttä arvioitaessa on otettava huomioon paitsi kannustejärjestelmälain nojalla tehtäviin päätöksiin sitoutuva valtiontuki myös se, että rahoituslain nojalla hyväksytyjä puuntuotannon turvaamiseksi tehtäviä toimenpiteitä koskevia tukipäätöksiä tulee maksettavaksi vuosina 2024–2026. Edellä mainituista rahoituslain tukipäätöksistä arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja yhteensä noin 49 miljoonan euron edestä. Näistä suurin osa tullaan hakemaan maksuun vuoden 2024 aikana, mutta vuosille 2025–2026 maksatuksia jää arviolta noin 10 miljoonan euron edestä.

Vuosittainen myöntämisvaltuuden ja määrärahan tarve riippuvat eri toimenpiteiden suoritemääristä ja niiden toteutuksen ajoittumisesta. Esityksessä on pyritty kohdistamaan käytettävissä oleva valtiontuki siten, että kannustejärjestelmällä edistettäisiin kansallisen metsästrategian ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista.

Uuden metsätien rakentamista on tuettu vuosina 2016–2023 keskimäärin 42 kilometriä vuodessa. Perusparannuksen yhteydessä on mahdollista tukea myös uuden tien rakentamista. Perusparannushankkeiden yhteydessä on rakennettu uutta tietä keskimäärin noin yksi kilometri vuodessa. Uuden metsätien rakentamiseen kohdistuvan tuen lakkauttamisella saavutettava säästö on joitakin satoja tuhansia euroja. On todennäköistä, että uusien metsätien tuen päättyessä hankkeita aloitetaan aikaisempaa enemmän. Kun lisäksi huomioidaan, että siirtymäsäädökset mahdollistavat aikaisemmin suunniteltujen hankkeiden toteutuksen rahoituksen vielä vuoden 2025 puolella ja hankkeiden toteuttaminen kestää useita vuosia, ei vuonna 2025 välttämättä saavuteta tavoiteltuja säästöjä.

Uusia teitä on rakennettu vähän, joten tuen lakkaamisen ympäristövaikutukset olisivat vähäisiä. Edotettujen muutosten johdosta metsää säästyisi rakentamiselta noin 25–50 hehtaaria vuosittain. Tällä olisi pieni positiivinen vaikutus metsien hiilinielun säilymiseen sekä luontoympäristöjen säilymiseen yhtenäisenä.

Tuen lakkaamisen vaikutukset kohdistuvat erityisesti Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntiin, sillä näissä on eniten tienrakennustarvetta. Tapio Oy:n tekemän Metsäteiden kattavuusanalyysi -selvityksen mukaan laskennallinen tietiheys on suurin eteläisissä maakunnissa ja vastaavasti pienin pohjoisimmissa maakunnissa. Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa tiestöä on vähemmän kuin 15 m/ha, joka on asetettu enimmäistietiheden rahoitusehdoksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Keskimääräisestä tietihedestä huolimatta paikkatietoanalyysin mukaan uusia metsäteitä tarvittaisiin jokaisessa maakunnassa.

Määrärahojen vähetessä tulee mahdolliseksi, että kaikkia taimikon ja nuoren metsän hoidon hakemuksia ei pystytä maksamaan hakemusvuonna. Mahdollisuus siirtää hakemukset maksettavaksi seuraavan vuoden määrärahoista on hyvän hallinnon ja maanomistajan edun mukaista. Muutoksella olisi merkitystä taimikon ja nuoren metsän hoitohankkeissa, joissa maanomistaja on jo toteuttanut työt ennen rahoituksen hakemista. Viime vuosina taimikon ja

nuoren metsän hoitoon on käytetty yli 80 prosenttia momentin 30.40.44 rahoituksesta. Toisaalta mahdollisuus hylätä hakemus, jos hakemusta seuraavanakaan vuotena ei ole määrärahaa käytettävissä, mahdollistaa taimikon ja nuoren metsän hoitohankkeiden määrän rajoittamisen. Tämän mahdollisuuden soveltamista ei pidetä kovinkaan todennäköisenä, koska useimmissa tapauksissa seuraavan vuoden määrärahat todennäköisesti riittäisivät edelliseltä vuodelta siirtyvien hakemusten maksamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädettyjä tukitasoja ja tukiehtoja on tarkoitus tarkistaa siten, että tarvittavat säästöt kohdistuvat metsä- ja ilmastopolitiikan kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Terveyslannoituksen, suometsän hoitosuunnitelman sekä suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen tukitasoa ei ole tarkoitus muuttaa. Muutokset kohdistuisivat taimikon ja nuoren metsän hoidon tukiehtoihin, taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä tehtävään pienpuun keruun lisäksi ja yksityistien perusparannuksen tukitasoon.

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukemisella pyritään ohjaamaan oikea-aikaiseen hoitotyöhön. Taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä toteutettavan pienpuun keräämisen tukeminen on toissijaista suhteessa metsänhoitotöiden tukemiseen. Vaikka pienpuun käytön edistäminen on kannuste ylipäätään nuoren kasvatusmetsän hoitoon, on korotetun pinta-alan tuen alentaminen perusteltua, jotta vuosittaiset määrärahat riittäisivät ilman, että suoritemäärät laskevat liikaa. Tukitason muutos ohjaisi hoitotyötä enemmän taimikoihin ja nuorten kasvatusmetsien hoitoon, joiden harvennukset eivät ole kaupallisesti kannattavia.

Tarkoituksena on laskea yksityistien perusparannuksen tukitasoa yhtä aikaa yksityistieavustusten tukitason kanssa. Yksityistieavustusten korotettu tukitaso on voimassa vuoden 2025 loppuun asti.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Leikkausten kohdentamisen vaihtoehtona on tarkasteltu mallia, jossa säästöt kohdistettaisiin tasaisesti kaikkiin tukiin. Vuoden 2025 säästöt voisivat olla toteutettavissa näin, mutta eivät enää tuleville vuosille kohdistuvat säästöt. Jos säästöt kohdistettaisiin tasaisesti kaikkiin tukiin, laskisi tukitaso tasolle, joka ei enää olisi maanomistajan näkökulmasta kannustava. Kannustavuuden poistuessa työmäärät laskisivat, mikä taas johtaisi siihen, etteivät kansallisen metsästrategian ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteet toteutuisi niin hyvin kuin valitussa vaihtoehdossa. Pääministeri Petteri Orpon hallitus on linjannut merkittävistä valtion talouden säästöistä. Hallitusohjelma korostaa oikea-aikaisen metsänhoidon tärkeyttä ja metsien hiilinielusta huolehtimista. Tämä linjaus osaltaan vaikuttaa siihen, ettei esitykselle käytännössä ole olemassa muita toteuttamisvaihtoehtoja.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Asiaa on tarkasteltu hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä ja kestävästä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 29 a ja 48 §:n muuttamisesta (HE 167/2022 vp, ks. 5.2 luku).

6 Lausuntopalaute

Esityksestä pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: Bioenergia ry, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Energiateollisuus ry, Etä metsänomistajien liitto ry, Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta, Itä-Suomen yliopiston luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta, Kemijärven yhteismetsä, Koneyrittäjät ry, Kuusamon yhteismetsä, liikenne- ja viestintäministeriö, Luonnonvarakeskus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y., METO – Metsäalan Asiantuntijat ry, Metsäbiotalouden tiedepaneeli, Metsäpalveluyönantajat ry, Metsäteho, Metsäteollisuus ry, oikeusministeriö, Posion yhteismetsä, Pääkaupunkiseudun metsänomistajat PKMO ry, Ruokavirasto, Sallan yhteismetsä, Sahateollisuus ry, Suomen ilmastopaneeli, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Luontopaneeli, Suomen metsäkeskus, Suomen riistakeskus, Suomen yhteismetsät ry, Suomen ympäristökeskus, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Väylävirasto, WWF Suomi ja ympäristöministeriö. Lisäksi lausuntopyyntö oli nähtävillä maa- ja metsätalousministeriön verkkosivulla.

Lausunnon antoivat oikeusministeriö, ympäristöministeriö, Luonnonvarakeskus, Suomen metsäkeskus, Bioenergia ry, Energiateollisuus ry, Koneyrittäjät ry, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, METO – Metsäalan asiantuntijat ry, Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo, Metsäpalveluyönantajat ry, Metsäteollisuus ry, Pääkaupunkiseudun metsänomistajat PKMO ry, Sahateollisuus ry, Saimaan metsänomistajat ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen tieyhdistys ry, Suomen yhteismetsät ry ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.. Kemijärven, Kuusamon, Posion ja Sallan yhteismetsä eivät jättäneet omaa lausuntoaan, mutta ovat mukana Suomen yhteismetsän ry:n lausunnossa. Valtiovarainministeriö ja Suomen ympäristökeskus ilmoittivat, etteivät ne lausu asiasta.

Yleisesti ottaen valtiontalouden heikko tilanne ja siitä johtuvat säästöt saivat ymmärrystä. Tosin esitettiin myös, että metsätalouden rahoitus tulisi varmistaa lisämäärärahoituksella. Yleisesti säästöjen nähtiin vaarantavan hallitusohjelman ja kansallisen metsäohjelman tavoitteiden saavuttamisen. Esitystä pidettiin huonona metsäpolitiikan ennustettavuuden kannalta, koska kannustejärjestelmä on juuri uudistettu ja se on ollut voimassa vasta vajaan vuoden.

Valtion talousarvion momentin 30.40.45 (Metsäluonnon hoidon edistäminen) jäämistä säästöjen ulkopuolelle pidettiin hyvän ratkaisuna. Lausunnoissa huomautettiin, että momentille 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen) on jo kohdistettu huomattavia leikkauksia. Momenttiin 30.40.44 kohdistuneista leikkauksista huolimatta Suomen luonnonsuojeluliiton näkemyksen mukaan kannustejärjestelmän momenttien rahoitus on epätasapainossa.

Monet lausunnonantajat pitivät säästöjen kohdentamista oikeasuuntaisena. Ainoastaan Koneyrittäjät eivät nähneet lakiesitystä tarpeellisena, vaan esittivät säästöjen toteuttamista alemman asteisen sääntelyn kautta.

Moni lausunnonantaja korosti metsätieverkoston merkitystä kannattavan metsätalouden harjoittamiselle sekä yhteiskunnalle. Valtaosa lausunnonantajista näki uusien metsäteiden rahoittamisesta luopumisen valitettavana, mutta piti metsäteiden perusparannuksista huolehtimista ensisijaisena. Suomen tieyhdistys, Koneyrittäjät, Metsäpalveluyönantajat ja Suomen yhteismetsät esittivät uuden metsätien tekemisen tuen säilyttämistä osana kannustejärjestelmää.

Lausuntoihin sisältyi myös ehdotuksia säästöjen kohdentamisen muuttamisesta. Yleisin muutosehdotus koski pienpuun keruutuesta luopumista. Lisäksi luonnonvarakeskus esitti, että taimikon ja nuoren metsän hoidon hoito- ja kunnossapitovelvoitetta tulisi pidentää nykyisestä viidestä vuodesta.

Mahdollisia taimikon ja nuoren metsän hoidon hakusulkuja pidettiin huonona asiana. Lausunnoissa korostettiin taimikon ja nuoren metsän hoidon positiivisia vaikutuksia metsänhoitoon, puun saatavuuteen ja työllisyyteen sekä korostettiin riskiä ammattilaisten siirtymisestä muihin töihin.

Luonnonvarakeskus piti ehdotettua säännöstä taimikon ja nuoren metsän hoidon tukihaun sekä niiden käsittelyn ja myöntämisen mahdolliseksi keskeyttämiseksi perusteltuna. Metsäteollisuus, Koneyrittäjät ja Saimaan metsänomistajat eivät kannata ehdotusta. Myös Sahateollisuus suhtautui esitykseen varauksella. Esityksen nähtiin voivan aiheuttaa häiriötä metsäpalvelumarkkinoilla voimakkaiden kysyntävaihteluiden johdosta. Koneyrittäjät pitivät tukitasojen alentamista nopeampana ja tarkoituksenmukaisempaan keinona reagoida akuuttiin rahapulaan. Osassa lausunnoissa oli ymmärretty virheellisesti, että tukihakemukset hylättäisiin hakemusvuonna määrärahojen loppuessa. Näissä lausunnoissa esitettiin, että hakemukset tulisi siirtää maksettavaksi seuraavalle vuodelle. Näin esityksen mukaan tapahtuukin, mutta jos silloinkaan määrärahat eivät riitä niiden maksamiseen, hakemukset hylätään. Lisäksi lausuntopalautteessa esitettiin valtioneuvoston asetukseen liittyvää palautetta.

Edellä mainitun lausuntopalautteen perusteella esitykseen ei ole tehty muutoksia. Vaikka useampi lausunnonantaja kannatti pienpuun keruukohteilta maksettavan lisän poistamista, esityksessä arvioidaan, ettei sillä saavutettaisi tulevana vuosina tarvittavia riittäviä säästöjä. Esityksessä katsotaan, että taimikon ja nuoren metsän hoidon enimmäispituusrajan laskeminen vähentää pienpuun keruuseen soveltuvien kohteiden määriä ja voi osittain johtaa tuen lakkauttamisen kanssa samaan lopputulokseen.

Oikeusministeriö on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota lausunnolla olleen lakiehdotuksen 31 a §:n ja voimassa olevan lain 31 §:n säännöksiin sekä niihin liittyen todennut, ettei ylempi hallintoviranomainen voi puuttua alaisensa hallintoelimen toimintaan. Tämän johdosta ehdotusta on tarkistettu siten, että mainitut säännökset on yhdistetty ja poistettu ministeriötä koskeva sääntely. Oikeusministeriö kiinnitti huomiota myös hakemusten käsittelyjärjestystä koskevaan sääntelyyn ja vakiintuneisiin hallinto-oikeudellisiin periaatteisiin. Kyseisiin asioihin liittyvät erityissäännökset on poistettu ehdotuksesta. Oikeusministeriö kiinnitti huomiota lakiehdotuksen voimaantulo- ja siirtymäsäännöksiin. Mainittuja säännöksiä on lausunnon johdosta pyritty selkeyttämään ja tarkistettu siten, että lisäajan myöntämistä koskevien rajoitusten sijaan säädettäisiin hakemuksen ratkaisua koskevasta määräajasta. Oikeusministeriön lausunnon johdosta lakiehdotuksen 44 §:n 2 momenttiin on tehty teknisluonteinen tarkistus.

7 Säännöskohtaiset perustelut

2 §. *Soveltamisala ja rahoituksen kohdentamista koskevat rajoitukset.* Pykälän 1 momentin neljännessä virkkeessä viitataan muun ohella sekä metsätien tekemiseen ja yksityistien perusparannukseen. Ehdotetaan, ettei säännöksessä enää viitattaisi metsätien tekemiseen.

10 §. *Toteuttamissuunnitelma, toteutusilmoitus ja suometsän hoitosuunnitelma.* Pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan muun muassa metsätien tekemiseen vaaditaan

toteuttamissuunnitelma. Pykälän ensimmäistä momenttia muutettaisiin siten, että viitattaisiin metsätien tekemisen sijaan yksityistien perusparannukseen.

12 §. *Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa.* Pykälän 1 momentin jälkimmäisen virkkeen mukaan ympäristötuen ja metsätien tekemisen tuen enimmäismäärä tuensaajaa kohden on 300 000 euroa. Säännöstä muutettaisiin siten, että metsätien tekemisen sijaan säännöksessä mainittaisiin yksityistien perusparannus.

17 §. *Yksityistien perusparannus.* Voimassa olevan lain 3 luvussa säädetään metsätalouden tieverkosta. Lain 17 §:ssä säädetään metsätien tekemisen tuen yleisistä edellytyksistä. Kyseisessä pykälässä säädetään sekä uuden metsätien tekemisen että yksityistien perusparannuksen tuen myöntämisen edellytyksistä. Voimassa olevan lain 18 § koskee yksityistien perusparannuksen tuen ja 19 § uuden metsätien tekemisen tuen myöntämisen lisäedellytyksiä. Koska uuden metsätien tekemisen tuesta luovuttaisiin, ehdotetaan, että yksityistien perusparannuksen tuen myöntämisen edellytyksistä säädettäisiin jatkossa yhdessä pykälässä eli 17 §:ssä.

Pykälän 1 momentti vastaa voimassa olevan lain pykälän 1 momenttia sillä erotuksella, ettei kyseisissä momentissa enää mainita uuden metsätien tekemistä.

Pykälän 2 momentin 1–3 kohdat vastaavat voimassa olevan lain pykälän 2 momentin 1–3 kohtia sillä erotuksella, ettei niissä enää mainita uuden metsätien tekemistä. Pykälän 2 momentin 4–6 kohdat vastaavat voimassa olevan lain 18 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohtia. Pykälän 2 momentin 7 kohta sisältää voimassa olevan lain 18 §:n 1 momentin 2 ja 6 kohdat. Pykälän 2 momentin 8 ja 9 kohdat vastaavat pääosin voimassa olevan lain pykälän 2 momentin 4 ja 5 kohtaa. Kun voimassa olevan lain pykälän 2 momentin 5 kohdan mukaan tulee mahdollistaa vesieliöstön esteetön liikkuminen, lakiehdotuksen pykälän 2 momentin 9 kohdan mukaan tulee poistaa mahdolliset vesieliöstön liikkumisen esteet. Pykälän 2 momentin 10 kohta vastaa voimassa olevan lain pykälän 3 momentin ensimmäistä virkettä.

Pykälän 3 momentti vastaa voimassa olevan lain 18 §:n 2 momenttia.

Pykälän 4 momentti vastaa voimassa olevan lain pykälän 4 momenttia.

Pykälän 5 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden. Siinä on yhdistettynä voimassa olevan lain pykälän 5 momentin ja voimassa olevan lain 18 §:n 3 momentin säännökset.

18 ja 19 §. Pykälät kumottaisiin ja 18 §:n säännökset sisällytettäisiin 17 §:ään.

28 §. *Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankehaun käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset.* Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevan lain pykälän 2 momenttia sillä erotuksella, että momenttiin ei enää sisälly uuden metsätien tekemistä koskevia säännöksiä.

Pykälän 5 momentti vastaa voimassa olevan lain 5 momenttia sillä erotuksella, että metsätien tekemisen sijaan momentissa mainitaan yksityistien perusparannus.

31 §. *Myöntämisvaltuuden ja määrärahan riittämättömyys.* Voimassa olevan lain 31 §:ssä säädetään myöntämisvaltuuden riittämättömyydestä. Säännöstä ei voida soveltaa taimikon ja nuoren metsän hoidon tukeen, joka myönnetään ns. jälkirahoitteisena eli työn tekemisen jälkeen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskisi jatkossa myös määrärahan riittämättömyyttä. Lakiehdotuksen 31 § sisältäisi nykyistä suppeammat ja selkeämmät säännökset ja tältä osin ehdotuksen taustalla on oikeusministeriön antama lausuntopalaute.

Lisäksi ehdotetun sääntelyn taustalla on se, että kannustejärjestelmän mukainen tuki on harkinnanvaraista eikä tuen hakijalla ole subjektiivista oikeutta tukeen.

Hallintolaissa säädetään hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. Lain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Voimassa olevan lain 2 §:n ensimmäisestä virkkeestä käy ilmi, että laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan kohdistaa vain valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa. Esityksessä katsotaan, että maanomistajien edun mukaista olisi, että lain tasolla säädettäisiin siitä, että asian ratkaiseminen voitaisiin siirtää seuraavaan vuoteen, jos myöntämisvaltuutta tai taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen määrärahaa ei ole hakemuksen vireillepanovuonna enää käytettävissä. Samoin pykälässä säädettäisiin nimenomaisesti siitä, että tukihakemus voitaisiin hylätä, jos myöntämisvaltuutta ei olisi hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna käytettävissä. Vastaavasti taimikon ja nuoren metsän hoidon tukihakemus voitaisiin hylätä, jos määrärahaa ei olisi käytettävissä hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna.

Ehdotettu sääntely eroaa voimassa olevan lain 31 §:n sääntelystä siinä, että jatkossa maa- ja metsätalousministeriöllä ei enää olisi roolia siinä, miten toimitaan, kun myöntämisvaltuutta tai määrärahaa ei ole riittävästi. Valtionavustuslain 9 §:n 2 momentin valtionapuviranomaisen tulee tiedottaa sopivalla tavalla mahdollisuudesta hakea valtionavustusta ja hakemismenettelystä sekä antaa tietoja valtionavustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä ja valtionavustuksen ehdoista, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Näin ollen jatkossa metsäkeskus tiedottaisi suoraan mainitun valtionavustuslain säännöksen nojalla myöntämisvaltuuden ja määrärahan riittämättömyydestä maanomistajille ja metsäalan toimijoille. Pykälään ei sisällytettäisi asioiden käsittelyjärjestystä koskevia säännöksiä, vaan tältä osin toimittaisiin hallintolain säännösten mukaisesti. Oikeuskirjallisuudessa asioiden käsittelyjärjestystä kuvataan seuraavasti. Hallintoasiat käsitellään yleensä siinä järjestyksessä, jossa ne tulevat vireille viranomaisessa. Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti. Viranomainen ei voi määrittellä vireille tulevien asioiden käsittelyjärjestystä ilman erityisiä perusteita muulla kuin vireilletulon ajankohdan perusteella. Käsittelyajat eri asioiden välillä voivat kuitenkin vaihdella asian luonteen, selvityksen vaativuuden ja muiden vastaavien seikkojen perusteella. Näin ollen päätöksenteon ajankohta ei siten käytännössä voi määräytyä asioiden vireilletulon ajankohdan mukaan (Olli Mäenpää: Hallinto-oikeus. Helsinki: Alma Talent. Päivitetty 2.1.2023. Luettu 19.8.2024. Vaatii käyttöoikeuden. <https://verkkokirjahylly.almatalent.fi/teos/EABBXXBTAGHDB#kohta:HALLINTO-OIKEUS/piste:t5Jv>).

39 §. *Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö.* Pykälän 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä viitattaisiin metsätien tekemisen sijaan yksityistien perusparannukseen sekä mainittaisiin metsätien tai yksityistien virkistyskäytön sijaan vain yksityistien virkistyskäyttö. Muulta osin momentti vastaa voimassa olevan lain pykälän 1 momenttia.

40 §. *Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.* Pykälän 1 momentin toisessa virkkeessä mainittaisiin metsätien tekemisen sijaan yksityistien perusparannus sekä alueen ja metsätien hoidon ja kunnossapidon sijaan alueen ja yksityistien hoito. Muulta osin momentti säilyisi ennallaan.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin 3 kohdassa mainittaisiin metsätien tekemisen tuen sijaan yksityistien perusparannuksen tuki ja metsätien sijaan yksityistie. Muulta osin momentti säilyisi ennallaan.

42 §. *Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden lakkauttaminen.* Pykälän 1 momentissa mainittaisiin alueen tai metsätien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden sijaan alueen tai yksityistien hoito- ja

kunnossapitovelvollisuus. Samalla tavoin muutettaisiin pykälän 2 momenttia. Muulta osin 1 ja 2 momentti säilyisivät ennallaan.

44 §. *Metsäkeskuksen valvontatehtävä ja valtioneuvoston liittyvät asiakirjat.* Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevan lain pykälän 2 momenttia sillä erotuksella, että metsätien virkistyskäytön sijaan momentissa mainittaisiin yksityistien virkistyskäyttö. Lisäksi pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin vain maanomistajaan eikä tuensaajaan tai tuen saaneeseen maanomistajaan kuten voimassa olevassa laissa.

46 §. *Eräiden tukien takaisinperintä.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että metsätien tekemisen sijaan momentissa mainittaisiin yksityistien perusparannus. Samalla tavoin muutettaisiin pykälän 2 momenttia. Lisäksi muutettaisiin pykälän 1 momentin ensimmäistä virkettä. Säännöksen mukaan tuki tai sen osa perittäisiin takaisin tuensaajalta, jolle jäljempänä pykälässä toisin säädetä. Pääsääntönä on, että tuki maksetaan sille, jolle se on myönnetty. Voimassa olevan lain 37 §:n 4 momentin mukaan metsäluonnon hoidon tuki maksetaan kuitenkin toteuttajalle, jos tuki on myönnetty hankehaun perusteella. Tarkoituksena on, että tällaisessakin tapauksessa mahdollinen takaisinperintä kohdistetaan siihen, jolle tuki on myönnetty eli tuensaajaan. Pykälän 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä on tarpeen selvyuden vuoksi säätää siitä, keneltä tuki tai sen osa peritään takaisin. Ehdotettu sanamuodon muutos ei muuta nykyistä oikeustilaa. Muulta osin pykälän 1 ja 2 momentti säilyisivät ennallaan.

58 §. *Voimaantulo.* Pykälän 5 momenttiin tehtäisiin lakitekniinen muutos lisäämällä siihen kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) säädöskokoelmanumero. Pykälän 7 momentissa mainittaisiin metsätien tekemisen sijaan yksityistien perusparannus. Samalla tavoin muutettaisiin pykälän 8 momenttia. Muulta osin mainitut momentit säilyisivät ennallaan.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kannustejärjestelmälakiin sisältyy valtioneuvostolle ja osin myös maa- ja metsätalousministeriölle valtuus antaa asetuksella tarkempia säädöksiä. Ehdotettu muutos liittyy valtioneuvostoa koskevaan valtuussäännökseen. Lakiehdotuksen 17 §:n 5 momenttiin on yhdistetty voimassa olevan lain 17 §:n 5 momentin ja 18 §:n 3 momentin säännökset.

Lakiehdotuksen 17 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetun varastoalueen rakentamisesta, tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, tien vaikutusalueen enimmäistietiheytätä, arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta ja tien kunnossapidosta huolehtimisesta koskevasta edellytyksestä sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2025.

Siirtymäsäännökset liittyvät uuden metsätien tekemiseen. Kun kyseessä on muu kuin yhteishanke, tuki myönnetään samalla kertaa sekä toteuttamissuunnitelman laatimiseen että hankkeen toteuttamiseen. Uuden metsätien tekemisen tulee olla yhteishanke tai yhteismetsän

toteuttama hanke. Yksityistien perusparannus taas voi olla yhteishanke, yhteismetsän hanke tai yhden maanomistajan toteuttama hanke. Pääsääntöisesti toteuttamissuunnitelman laatimisen ja hankkeen toteuttamisen tukea haetaan samanaikaisesti. Yhteishankkeissa on kuitenkin mahdollista ja pääsääntönä se, että ensin haetaan tukea toteuttamissuunnitelman laatimiseen.

Siirtymäsäännöksissä on otettu huomioon kolme erilaista tilannetta liittyen siihen, että luovutaan uuden metsätien tekemisen tuesta. Ensimmäinen koskee niitä tilanteita, joissa toteuttamissuunnitelman ja hankkeen toteutuksen tukea haetaan samanaikaisesti ennen ehdotetun lain voimaantuloa. Toinen koskee niitä tilanteita, joissa hankkeen toteutuksen tukea haetaan ehdotetun lain voimaantulon jälkeen voimassa olevan lain mukaisesti metsäkeskuksen asettamassa määräajassa. Kolmas koskee niitä tilanteita, joissa toteuttamissuunnitelman tukea on haettu ennen ehdotetun lain voimaantuloa. Kahteen viime mainittuun tilanteeseen liittyen laissa säädettäisiin siitä, milloin viimeistään metsäkeskuksen tulisi ratkaista vireillä olevat hakemukset.

10 Toimeenpano ja seuranta

Maa- ja metsätalousministeriö ja metsäkeskus seuraavat kannustejärjestelmän rahoituksen riittävyyttä myöntämisvaltuuden ja määrärahojen käytön osalta. Jos myöntämisvaltuus tai määrärahat loppuvat kesken, metsäkeskuksen tulee huolehtia asiasta tiedottamisesta valtionavustuslain 9 §:n 2 momentin mukaisesti.

Suunnitellut muutokset kannustejärjestelmään eivät edellytä merkittäviä muutoksia tietojärjestelmiin.

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Esitys ei ole riippuvainen muista esityksistä.

11.2 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksellä on liittymäkohtia säädöstasoon, perusoikeuksiin ja EU:n valtioneuvoston päätöksiin.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista. Sen vuoksi on ollut tarpeen säätää lain tasolla metsätalouden tukien myöntämisen perusteista. Vastaavasti on tarpeen säätää lain tasolla siitä, jos jatkossa ei enää olisi tarkoitus

myöntää tukea tiettyyn laissa säädettyyn tarkoitukseen. Näin ollen kannustejärjestelmälakia on tarpeen muuttaa, koska jatkossa ei enää tuettaisi uuden metsätien tekemistä. Lakiehdotuksen 31 § mahdollistaisi hakemuksen käsittelyn siirtämisen käsiteltäväksi seuraavana vuonna, jos myöntämisvaltuutta tai määrärahaa ei olisi riittävästi käytettävänä hakemusten käsittelyyn hakemuksen vireillepanovuonna. Samoin laissa säädetäisiin velvoitteesta hylätä hakemus, jos myöntämisvaltuutta tai taimikon ja nuoren metsän hoidon osalta määrärahaa ei ole käytettävissä hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna. Kyse on asiasta, josta tulee säätää lain tasolla.

Hyvän hallinnon takeet säädetään perustuslain 21 §:ssä perusoikeudeksi. Pykälän 2 momentin mukaan julkisella vallalla on velvollisuus turvata lailla säädetyt hyvän hallinnon takeet. Hyvän hallinnon takeita ovat oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta. Toisaalta tässä yhteydessä voidaan todeta, että kannustejärjestelmän tuet ovat harkinnanvaraisia. Toisin sanoen maanomistajilla ei ole subjektiivista oikeutta lain mukaiseen rahoitukseen. Osan lakiehdotuksen siirtymäsäännöksistä voidaan katsoa liittyvän edellä mainittuihin. Uuden metsätien tekemistä koskevan toteuttamissuunnitelman laadintaan voidaan myöntää tukea voimassa olevan lain nojalla vielä vuoden 2024 aikana. Lain 32 §:n 2 momentin mukaan metsäkeskuksen on asetettava määräaika, mihin mennessä toteutuksen tukea koskevat asiakirjat tulee toimittaa metsäkeskukselle. Tällaisessa tapauksessa hyvään hallintoon voidaan katsoa kuuluvan, ettei mainittuihin määräaikoihin puututa jälkikäteen ja että maanomistajalla on oikeus saattaa toteutuksen tukea koskeva asia vireille vielä vuoden 2025 puolella voimassa olevan lain mukaisesti, vaikka uuden metsätien tekemisen tuesta luovuttaisiin vuoden 2025 alusta lähtien. Siirtymäsäännös liittyy myös valtion varojen tarkoituksenmukaiseen käyttöön siten, että jos tiehankkeen suunnittelua on tuettu valtion varoista, tuetaan vastaavasti myös hankkeen toteutusta. Esityksessä katsotaan hakemusten käsittelyn siirtämistä koskevan menettelyn (lakiehdotus 31 §) täyttävän hyvän hallinnon vaatimukset ja olevan hallinnon asiakkaan (tässä maanomistaja) edun mukaista. Erityisesti tämä koskee taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea, joita tulee hakea määräajassa työn tekemisen jälkeen (lain 24 § 2 mom. ja metsätalouden kannustejärjestelmästä annetun metsätalousministeriön asetuksen 2 §:n 2 mom.). Muutoin voisi syntyä tilanne, ettei hallinnon asiakas voisi kyseisestä määräajasta johtuen enää uudestaan saattaa kyseistä tukiasiaa vireille.

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota notifiointiin ja siihen liittyvään täytäntöönpanokieltoon. Valiokunta on huomauttanut, että SEUT-sopimuksen 108(3) artiklan mukaan komissiolle on annettava tieto jo tuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Valiokunta on todennut, että notifiointivelvollisuus on ennakkollista niin, että jäsenvaltion on riittävän ajoissa ilmoitettava komissiolle kaikista suunnitelmistaan myöntää uutta tukea ja että SEUT-sopimuksen 108(3) artiklan viimeisen virkkeen mukaan jäsenvaltio, jonka on tarkoitus myöntää tukea, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on tehty komission lopullinen päätös (ns. stand still -velvoite) (PeVL 15/2018 vp). Lakiehdotuksessa on kyse päinvastaisesta tilanteesta eli komission hyväksymää tukijärjestelmää toimeenpantaessa ei jatkossa myönnettäisi tukea uuden metsätien tekemiseen. Toisin sanoen yhteen toimenpiteeseen ei enää myönnettäisikään tukea. Esityksessä arvioidaan, että valtioneuvoston päätöksen valossa merkitystä voisi mahdollisesti olla sillä, toteutuvatko komission hyväksymän tukijärjestelmän tavoitteet, vaikka yksittäiseen toimenpiteeseen ei jatkossa myönnettäisikään tukea.

Metsäteiden tekemistä koskevan tuen tarkoituksena on huolehtia metsätieverkosta osana alemman asteista tieverkkoa. Riittävän hyvä ja kattava metsätieverkko on välttämätön metsänhoidon, metsätalouden kuljetusten ja muiden maaseudun toimintojen kannalta. Toimivalla metsätieverkolla on osana alemman asteista tieverkkoa yleisemminkin merkitystä maaseudun kuljetus- ja kulkuolojen järjestämisessä. Toimiva metsätieverkosto luo myös

mahdollisuuksia metsien virkistyskäytölle, kuten marjastukselle, sienestykselle, metsästykselle ja luontomatkailulle. Kattava tieverkosto mahdollistaa jokamiehenoikeuksien toteutumisen ja palvelee myös palo- ja pelastustoimintaa. Kannustejärjestelmän ja komission hyväksymän tukijärjestelmän puitteissa metsätien tekeminen tarkoittaa uuden metsätien tekemistä ja yksityistien perusparannusta. Metsätieverkoston tukemisen osalta pääpaino on ollut yksityisteiden perusparannushankkeissa. Vuosina 2020–2023 yksityisteiden perusparannusta rahoitettiin 3,0–4,8 miljoonalla eurolla vuodessa, kun taas vastaavana aikana uusia metsäteitä rahoitettiin vain 0,4–0,5 miljoonalla eurolla vuodessa. Osana kannustejärjestelmää komissio on hyväksynyt metsätien tekemisen tuen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukea koskevien suuntaviivojen II osan 2.1.6 kohdan nojalla. Kyseinen kohta koskee tukea investointeihin, jotka tehdään metsätalouden kehittämiseen, uudenaikaistamiseen tai mukauttamiseen liittyvään infrastruktuuriin. Esityksessä arvioidaan, että metsätalouden tieverkkoon liittyvät tavoitteet voidaan olennaiselta osin toteuttaa, vaikka jatkossa ei enää tuettaisikaan uuden metsätien tekemistä. Sen vuoksi esityksessä katsotaan, ettei kannustejärjestelmän supistamiselle yhden tukitoimenpiteen osalta pitäisi olla EU:n valtiontukisääntöjen puitteissa estettä.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) 18 ja 19 § sekä

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 17 §, 28 §:n 2 ja 5 momentti, 31 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 42 §:n 1 ja 2 momentti, 44 §:n 2 momentti, 46 §:n 1 ja 2 momentti sekä 58 §:n 5, 7 ja 8 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala ja rahoituksen kohdentamista koskevat rajoitukset

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) soveltamisalaan sekä niihin valtioneuvoston periaatepäätökseen perustuviin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Rahoitusta ei kuitenkaan saa tällöin kohdistaa edellä tarkoitetuilla luonnonsuojelualueilla tehtäviin ympäristötukisopimuksiin. Rahoitus kohdennetaan tämän lain mukaisten tuensaajien omistuksessa tai hallinnassa oleviin metsiin. Suometsän vesiensuojelutoimenpiteen, piennartien tekemisen, metsäluonnon hoidon ja yksityistien perusparannuksen katsotaan kohdentuvan tämän lain mukaisten tuensaajien omistuksessa tai hallinnassa oleviin metsiin, vaikka toimenpiteitä ja töitä osin tehdään muulla alueella, jos töiden tai toimenpiteiden tavoitellut vaikutukset kohdistuvat tuensaajiin. Rahoitus myönnetään tukena.

10 §

Toteuttamissuunnitelma, toteutusilmoitus ja suometsän hoitosuunnitelma

Tässä laissa tarkoitettuun terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, yksityistien perusparannukseen sekä metsäluonnon hoitoon ja kulotukseen myönnettävän tuen myöntämisen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteuttamissuunnitelma. Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen toteuttamissuunnitelman tulee perustua aiemmin laadittuun ja tämän lain nojalla rahoitettuun suometsän hoitosuunnitelmaan. Edellä mainittujen metsässä tehtävien töiden ja suometsän hoitosuunnitelman loppuunsaattamisesta on tehtävä metsäkeskukselle toteutusilmoitus metsäkeskuksen asettamassa määräajassa. Lisäksi taimikon ja nuoren metsän hoitoa koskevan toimenpiteen toteuttamisesta on tehtävä tuen hakemisen yhteydessä metsäkeskukselle toteutusilmoitus.

12 §

Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa

Tukea voidaan myöntää yhteen hankkeeseen tuensaajaa kohden enintään 100 000 euroa. Ympäristötukea ja tukea yksityistien perusrakennukseen voidaan kuitenkin myöntää tuensaajaa kohden enintään 300 000 euroa.

17 §

Yksityistien perusrakennus

Tukea voidaan myöntää metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien perusrakennukseen. Yksityistien perusrakennus voi koskea koko tietä tai sen osaa, rakenteita ja rakennelmia. Yksityistien perusrakennus voi koskea yksityistiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista tai sillan rakentamista taikka siltää vastaavan rummun asentamista, vaikka tietä ei muutoin perusrakenneta.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) perusrakennettava yksityistie soveltuu rakenteeltaan metsätalouden ympärivuotisiin kuljetuksiin lukuun ottamatta kelirikkoajoja;

2) tien perusrakennusta voidaan pitää alemman asteisen tieverkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena;

3) on perustettu yksityistielain mukainen tieoikeus ja tietä hoitava tieosakkaiden muodostama tiekunta; yksityisen maanomistajan yksinään toteuttaman hankkeen osalta näiden perustamista ei kuitenkaan edellytetä;

4) perusrakennettava tie on rakennettu vähintään tien rakentamisaikaisten varsitien rakentamista koskeneiden teknisten vaatimusten mukaisesti;

5) toteuttamissuunnitelmaan on liitetty maaperätutkimus, kantavuuden mittauspöytäkirja tai muu selvitys, josta käy ilmi, että perusrakennettavan tien suunniteltu kantavuus mahdollistaa ympärivuotisen puunkuljetukseen kelirikkoajoja lukuun ottamatta;

6) perusrakennettava tie täyttää tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä sekä tien vaikutusalueen enimmäistietiheyyttä ja arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta koskevat vaatimukset;

7) perusrakennettavan tien kunnossapidosta on huolehdittu, mutta tie on siitä huolimatta huonossa kunnossa tai teknisesti vanhentunut;

8) siltä osin kuin kyse on sillan rakentamisesta tai korjaamisesta, hankkeelle on ennen tukihakemuksen jättämistä nimetty toteuttajasta riippumaton ulkopuolinen valvoja, jolla on riittävä ammattitaito;

9) siltä osin kuin kyse on rumpuihin ja siltoihin liittyvistä toimenpiteistä, mahdolliset vesieliösten liikkumisen esteet poistetaan;

10) tiekunta on huolehtinut yksityistielain 50 §:n 1 momentissa säädetyistä velvoitteistaan.

Lisäksi tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei tien perusrakennusta ole viimeisten 20 vuoden aikana rahoitettu yksityistielain tai yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) mukaisin varoin. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen vuoksi tai muuttuu arvioitun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston, hakkeenkuljetuskaluston tai työkoneiden kuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi poikkeamisen edellytyksenä on, että asianomaisen tien perusrakennuksen edellisestä rahoituksesta mainituin julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta. Määräaika lasketaan rahoituksen loppuun maksamisesta.

Tuki myönnetään ehdolla, että tuensaaja noudattaa tässä laissa säädettyä hoito- ja kunnossapitovelvollisuutta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen varastoalueen rakentamisesta, tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, tien vaikutusalueen enimmäistietiheyyttä, arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta ja tien

kunnossapidosta huolehtimista koskevasta edellytyksestä sekä muista tässä pykälässä säädettyistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

28 §

Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankehaun käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta yksityistien perusrakennuksen tukeen. Jos kyse on yhteishankkeena toteutettavasta yksityistien perusrakennuksesta, toteuttamisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu kirjallisesti tiedoksi tiekunnan päätös yksityistien perusrakentamisesta sekä ajantasainen luettelo tieosakkaista ja heille määrätystä tieyksiköistä.

Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennartien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehty ojitusselvitys ja siitä mahdollisesti annettu lausunto, jos suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain (587/2011) 5 luvun 6 §:n mukainen ojitusselvitys. Myöskään yksityistien perusrakennuksen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ilman mainittua selvitystä, jos kyseiseen toteuttamissuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain mukainen ojitusselvitys.

31 §

Myöntämisvaltuuden ja määrärahan riittämättömyys

Metsäkeskuksen tulee siirtää hakemus käsiteltäväksi seuraavana vuonna, jos hakemuksen vireillepanovuonna ei ole käytettävissä myöntämisvaltuutta. Jos myöntövaltuutta ei ole käytettävissä hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna, hakemus tulee hylätä.

Metsäkeskuksen tulee siirtää taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen hakemus käsiteltäväksi seuraavana vuonna, jos hakemuksen vireillepanovuonna ei ole käytettävissä määrärahaa. Jos määrärahaa ei ole käytettävissä hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna, hakemus hylätään.

39 §

Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea yksityistien perusrakennukseen, on velvollinen sallimaan yksityistien virkistyskäytön maksutta. Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen tien vaurioitumisen estämiseksi, arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin. Mitä edellä tässä momentissa säädetään virkistyskäytöstä, ei koske tien käyttöä muuhun taloudelliseen toimintaan kuin metsätalouteen.

40 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

Taimikon ja nuoren metsän hoitoon tukea saanut yksityinen maanomistaja on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olevan alueen hoidosta ja kunnossapidosta viisi vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, yksityistien perusparannukseen, metsäluonnon hoitoon tai kulotukseen tukea saanut yksityinen maanomistaja on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olleen alueen tai yksityistien hoidosta ja kunnossapidosta kymmenen vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Kunnossapidon kohteena olevaa aluetta ei saa alkaa käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuteen kuuluu:

- 1) taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen osalta, että metsikön jatkekehityksestä huolehditaan niin, ettei kohteelle ole tarpeen myöntää taimikon ja nuoren metsän hoitoon tukea ennen kuin viisi vuotta on kulunut myönnetyn tuen loppuun maksamisesta;
- 2) suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen tuen osalta, että tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa;
- 3) yksityistien perusparannuksen tuen osalta, että yksityistiellä ja erillisellä varastoalueella huolehditaan tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen korjauksesta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista tien kunnossapidon edellyttämistä töistä;
- 4) metsäluonnon hoidon tuen osalta, että hoitoalueella tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa;
- 5) kulotuksen osalta, että poltettuja säästöpuita ei poisteta.

42 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden lakkauttaminen

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai yksityistien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos:

- 1) yksityinen maanomistaja on olennaiselta osin menettänyt valtion varoilla rahoitettuun työhön perustuvan taloudellisen hyödyn;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettua hyödyn menetyksen syynä on luonnontuho tai muu maanomistajasta riippumaton syy; ja
- 3) työn uusiminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai yksityistien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos rahoitettuun työhön perustuva taloudellinen hyöty menetetään sen vuoksi, että:

- 1) alue tai sen merkittävä osa kaavassa osoitetaan muuhun käyttöön kuin metsätalousmaaksi;
- 2) alueesta tai sen merkittävästä osasta tehdään ympäristötukisopimus tai muu vastaava sopimus; tai
- 3) alueeseen kohdistetaan lain nojalla asetettuja käyttörajoituksia tai toimenpidekieltoja.

44 §

Metsäkeskuksen valvontatehtävä ja valtioneuvoston liittyvät asiakirjat

Metsäkeskuksen tulee antaa maanomistajalle mahdollisuus maastotarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamiseen, jos puutteet ovat vähäisiä ja ilman kohtuutonta vaivaa korjattavissa. Jos yksityistien virkistyskäytön sallimista koskevan velvollisuuden laiminlyönti on vähäinen, metsäkeskuksen tulee neuvoa maanomistajaa mainitun velvollisuuden sisällöstä ja antaa maanomistajalle mahdollisuus laiminlyönnin korjaamiseen. Metsäkeskuksen tulee tällöin asettaa määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseen.

46 §

Eräiden tukien takaisinperintä

Tuki tai sen osa peritään takaisin tuensaajalta, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Taimikon ja nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, yksityistien perusparannukseen, metsäluonnon hoitoon ja kulutukseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä uudelta yksityiseltä maanomistajalta, joka on rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. Yksityistien perusparannukseen myönnetty tuki peritään takaisin myös siltä uudelta yksityiseltä maanomistajalta, joka ei ole noudattanut tien virkistyskäytön sallimista koskevaa velvollisuutta. Ympäristötuki peritään takaisin siltä yksityiseltä maanomistajalta, joka ei ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita.

Silloin, kun tuki peritään takaisin hoito- ja kunnossapitovelvoitteen rikkomisen takia, tuen takaisinmaksun jälkeen lakkaa alueen tai tien hoito- ja kunnossapitovelvoite ja yksityistien perusparannuksen tuen osalta myös tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite. Jos yksityistien perusparannuksen tuki peritään takaisin tien virkistyskäytön sallimista koskevan velvoitteen rikkomisen takia, tuen takaisinmaksun jälkeen lakkaa virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite ja hoito- ja kunnossapitovelvoite. Jos ympäristötuki peritään takaisin sopimusvelvoitteiden laiminlyönnin vuoksi, velvoitteet lakkaavat, kun ympäristötuki on maksettu takaisin.

58 §

Voimaantulo

Terveyslannoitukseen ei voida 14 §:n nojalla myöntää tukea, ellei samalla kohteella rahoitetun kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut 20:tä vuotta tai kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut kymmentä vuotta.

Yksityistien perusparannukseen ei voida 17 §:n nojalla myöntää tukea, ellei kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesta tiehankkeen rahoituksen loppuun maksamisesta ole kulunut vähintään 20:tä vuotta tai kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen tiehankkeen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut kymmentä vuotta. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston, hakkeenkuljetuskaluston tai työkoneiden kuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi edellytyksenä on, että tien tekemisen tai sen perusparannuksen edellisen rahoituksen loppuun maksamisesta julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta.

Terveyslannoituksen, yksityistien perusparannuksen ja metsäluonnon hoitohankkeen toteuttamissuunnitelmana voidaan hyväksyä kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain nojalla rahoitettu terveyslannoituksen, yksityistien perusparannuksen ja metsäluonnon hoitohankkeen suunnitelma, jos suunnitelma sellaisenaan tai täydennettynä täyttää 10 §:ssä säädetyt vaatimukset ja jos työn toteuttamiseen suunnitelman perusteella

voidaan myöntää terveyslannoituksen, yksityistien perusparannuksen ja metsäluonnon hoitohankkeen tukea. Suunnitelman täydentämiseen ei myönnetä tukea.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos hakemus, jolla tukea haetaan samanaikaisesti uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävän yksityistien perusparannusta koskevan toteuttamissuunnitelman laatimiseen ja sellaisen hankkeen toteuttamiseen, on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos hakemus, jolla tukea haetaan uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävää yksityistien perusparannusta koskevan hankkeen toteuttamiseen, on tullut vireille tällä lailla muutettavan lain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettussa määräajassa tämän lain tultua voimaan, siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Metsäkeskuksen tulee ratkaista edellä tarkoitettu hakemus viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Jos hakemus, jolla tukea haetaan uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävää yksityistien perusparannusta koskevan toteuttamissuunnitelman laatimiseen, on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sama koskee vastaavasti myös toteutuksen tukea koskevaa hakemusta. Metsäkeskus ei saa asettaa tällä lailla muutettavan lain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräaikaa myöhemmäksi kuin 30 päivä kesäkuuta 2025. Metsäkeskuksen tulee ratkaista hakemukset viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Helsingissä 23.9.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Laki

metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) 18 ja 19 § sekä
muutetaan 2 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 17 §, 28 §:n 2 ja 5 momentti, 31 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 42 §:n 1 ja 2 momentti, 44 §:n 2 momentti, 46 §:n 1 ja 2 momentti sekä 58 §:n 5, 7 ja 8 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Soveltamisala ja rahoituksen kohdentamista koskevat rajoitukset

Soveltamisala ja rahoituksen kohdentamista koskevat rajoitukset

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) soveltamisalaan sekä niihin valtioneuvoston periaatepäätökseen perustuviin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Rahoitusta ei kuitenkaan saa tällöin kohdistaa edellä tarkoitetuilla luonnonsuojelualueilla tehtäviin ympäristötukisopimuksiin. Rahoitus kohdennetaan tämän lain mukaisten tuensaajien omistuksessa tai hallinnassa oleviin metsiin. Suometsän vesiensuojelutoimenpiteen, piennartien tekemisen, metsäluonnon hoidon, *metsätien tekemisen* ja yksityistien perusparannuksen katsotaan kohdentuvan tämän lain mukaisten tuensaajien omistuksessa tai hallinnassa oleviin metsiin, vaikka toimenpiteitä ja töitä osin tehdään muulla alueella, jos töiden tai toimenpiteiden tavoitellut vaikutukset kohdistuvat tuensaajiin. Rahoitus myönnetään tukena.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) soveltamisalaan sekä niihin valtioneuvoston periaatepäätökseen perustuviin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Rahoitusta ei kuitenkaan saa tällöin kohdistaa edellä tarkoitetuilla luonnonsuojelualueilla tehtäviin ympäristötukisopimuksiin. Rahoitus kohdennetaan tämän lain mukaisten tuensaajien omistuksessa tai hallinnassa oleviin metsiin. Suometsän vesiensuojelutoimenpiteen, piennartien tekemisen, metsäluonnon hoidon ja yksityistien perusparannuksen katsotaan kohdentuvan tämän lain mukaisten tuensaajien omistuksessa tai hallinnassa oleviin metsiin, vaikka toimenpiteitä ja töitä osin tehdään muulla alueella, jos töiden tai toimenpiteiden tavoitellut vaikutukset kohdistuvat tuensaajiin. Rahoitus myönnetään tukena.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Toteuttamissuunnitelma, toteutusilmoitus ja suometsän hoitosuunnitelma

Tässä laissa tarkoitettuun terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, metsätien tekemiseen, metsäluonnon hoitoon ja kulotukseen myönnettävän tuen myöntämisen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteuttamissuunnitelma. Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen toteuttamissuunnitelman tulee perustua aiemmin laadittuun ja tämän lain nojalla rahoitettuun suometsän hoitosuunnitelmaan. Edellä mainittujen metsässä tehtävien töiden ja suometsän hoitosuunnitelman loppuunsaattamisesta on tehtävä metsäkeskukselle toteutus-ilmoitus metsäkeskuksen asettamassa määräajassa. Lisäksi taimikon ja nuoren metsän hoitoa koskevan toimenpiteen toteuttamisesta on tehtävä tuen hakemisen yhteydessä metsäkeskukselle toteutusilmoitus.

12 §

Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa

Tukea voidaan myöntää yhteen hankkeeseen tuensaajaa kohden enintään 100 000 euroa. Ympäristötukea ja tukea metsätien tekemiseen voidaan kuitenkin myöntää tuensaajaa kohden enintään 300 000 euroa.

17 §

Metsätien tekeminen

Tukea voidaan myöntää metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien perusparannukseen ja uuden metsätien tekemiseen. Yksityistien perusparannus voi

10 §

Toteuttamissuunnitelma, toteutusilmoitus ja suometsän hoitosuunnitelma

Tässä laissa tarkoitettuun terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, *yksityistien perusparannukseen* sekä metsäluonnon hoitoon ja kulotukseen myönnettävän tuen myöntämisen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteuttamissuunnitelma. Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen toteuttamissuunnitelman tulee perustua aiemmin laadittuun ja tämän lain nojalla rahoitettuun suometsän hoitosuunnitelmaan. Edellä mainittujen metsässä tehtävien töiden ja suometsän hoitosuunnitelman loppuunsaattamisesta on tehtävä metsäkeskukselle toteutusilmoitus metsäkeskuksen asettamassa määräajassa. Lisäksi taimikon ja nuoren metsän hoitoa koskevan toimenpiteen toteuttamisesta on tehtävä tuen hakemisen yhteydessä metsäkeskukselle toteutusilmoitus.

12 §

Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa

Tukea voidaan myöntää yhteen hankkeeseen tuensaajaa kohden enintään 100 000 euroa. Ympäristötukea ja tukea *yksityistien perusparannukseen* voidaan kuitenkin myöntää tuensaajaa kohden enintään 300 000 euroa.

17 §

Yksityistien perusparannus

Tukea voidaan myöntää metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien perusparannukseen. Yksityistien perusparannus voi koskea koko tietä tai sen

koskea koko tietä tai sen osaa, rakenteita ja rakennelmia ja siihen voi sisältyä uuden metsätien tekemistä. Yksityistien perusparannus tai uuden metsätien tekeminen voi koskea myös metsätiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista. Yksityistien perusparannus voi koskea metsätiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista tai sillan rakentamista taikka siltaa vastaavan rummun asentamista, vaikka tietä ei muutoin perusparanneta. Metsätiellä tarkoitetaan tässä laissa yksityistielain (560/2018) 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua metsätietä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) perusparannettava yksityistie tai uusi metsätie soveltuu rakenteeltaan metsätalouden ympärivuotisiin kuljetuksiin lukuun ottamatta kelirikkoajoja;

2) tien perusparannusta tai uuden tien tekemistä voidaan pitää alemmanasteisen tieverkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena;

3) on perustettu yksityistielain mukainen tieoikeus ja tietä hoitava tieosakkaiden muodostama tiekunta; yksityisen maanomistajan yksinään toteuttaman hankkeen osalta näiden perustamista ei kuitenkaan edellytetä;

osaa, rakenteita ja rakennelmia. Yksityistien perusparannus voi koskea yksityistiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista tai sillan rakentamista taikka siltaa vastaavan rummun asentamista, vaikka tietä ei muutoin perusparanneta.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) perusparannettava yksityistie soveltuu rakenteeltaan metsätalouden ympärivuotisiin kuljetuksiin lukuun ottamatta kelirikkoajoja;

2) tien perusparannusta voidaan pitää alemman asteisen tieverkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena;

3) on perustettu yksityistielain mukainen tieoikeus ja tietä hoitava tieosakkaiden muodostama tiekunta; yksityisen maanomistajan yksinään toteuttaman hankkeen osalta näiden perustamista ei kuitenkaan edellytetä;

4) perusparannettava tie on rakennettu vähintään tien rakentamisaikaisten varsitien rakentamista koskeneiden teknisten vaatimusten mukaisesti;

5) toteuttamissuunnitelmaan on liitetty maaperätutkimus, kantavuuden mittauspöytäkirja tai muu selvitys, josta käy ilmi, että perusparannettavan tien suunniteltu kantavuus mahdollistaa ympärivuotisen puunkuljetukseen kelirikkoajoja lukuun ottamatta;

6) perusparannettava tie täyttää tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä sekä tien vaikutusalueen enimmäistietiheytät ja arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta koskevat vaatimukset;

7) perusparannettavan tien kunnossapidosta on huolehdittu, mutta tie on

4) siltä osin kuin kyse on sillan rakentamisesta tai korjaamisesta, hankkeelle on ennen tukihakemuksen jättämistä nimetty toteuttajasta riippumaton ulkopuolinen valvoja, jolla on riittävä ammattitaito;

5) siltä osin kuin kyse on rumpuihin ja siltoihin liittyvistä toimenpiteistä mahdollistetaan vesieliöstön esteetön liikkuminen.

Yksityistien perusparannukseen myönnettävän tuen edellytyksenä on lisäksi, että tiekunta on huolehtinut yksityistielain 50 §:n 1 momentissa säädetystä velvoitteestaan. Uuden metsätien tekemiseen myönnetään ehdolla, että mainitusta velvoitteesta on huolehdittu ennen kuin metsäkeskukselle jätetään hyväksyttävä toteutusilmoitus tien valmistumisen jälkeen.

Tuki myönnetään ehdolla, että tuensaaja noudattaa tässä laissa säädettyä hoito- ja kunnossapitovelvollisuutta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetun varastoalueen rakentamisesta sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

siitä huolimatta huonossa kunnossa tai teknisesti vanhentunut;

8) siltä osin kuin kyse on sillan rakentamisesta tai korjaamisesta, hankkeelle on ennen tukihakemuksen jättämistä nimetty toteuttajasta riippumaton ulkopuolinen valvoja, jolla on riittävä ammattitaito;

9) siltä osin kuin kyse on rumpuihin ja siltoihin liittyvistä toimenpiteistä, *mahdolliset vesieliöstön liikkumisen esteet poistetaan;*

10) tiekunta on huolehtinut yksityistielain 50 §:n 1 momentissa säädetystä velvoitteestaan.

Lisäksi tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei tien perusparannusta ole viimeisten 20 vuoden aikana rahoitettu yksityistielain tai yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) mukaisin varoin. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen vuoksi tai muuttuu arvioitun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston, hakkeenkuljetuskaluston tai työkonoiden kuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi poikkeamisen edellytyksenä on, että asianomaisen tien perusparannuksen edellisestä rahoituksesta mainituin julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta. Määräaika lasketaan rahoituksen loppuun maksamisesta.

Tuki myönnetään ehdolla, että tuensaaja noudattaa tässä laissa säädettyä hoito- ja kunnossapitovelvollisuutta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetun varastoalueen rakentamisesta, *tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, tien vaikutusalueen enimmäistietiheyyttä, arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta ja tien kunnossapidosta huolehtimista koskevasta edellytyksestä* sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

(kumotaan)

Yksityistien perusparannusta koskevat tuen myöntämisen lisäedellytykset

Yksityistien perusparannusta koskevan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) *perusparannettava tie on rakennettu vähintään tien rakentamisaikaisten, varsitien rakentamista koskeneiden teknisten vaatimusten mukaisesti;*

2) *perusparannettava tie on huonossa kunnossa tai teknisesti vanhentunut;*

3) *toteuttamissuunnitelmaan on liitetty maaperätutkimus, kantavuuden mittauspöytäkirja tai muu selvitys, josta käy ilmi, että perusparannettavan tien suunniteltu kantavuus mahdollistaa ympärivuotisen puunkuljetukseen kelirikkoaikoja lukuun ottamatta;*

4) *perusparannettava tie täyttää tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä sekä tien vaikutusalueen enimmäistietiheyyttä ja arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta koskevat vaatimukset;*

5) *siltä osin kuin yksityistien perusparannukseen liittyy uuden metsätien tekemistä, uusi tie täyttää tavoitekantavuutta, enimmäispituutta ja vähimmäisleveyttä sekä tien vaikutusalueen enimmäistietiheyyttä koskevat vaatimukset;*

6) *perusparannettavan tien kunnossapidosta on huolehdittu.*

Lisäksi tuen edellytyksenä on, ettei viimeisten 20 vuoden aikana ole rahoitettu yksityistielain tai yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) mukaisin varoin tien perusparannusta. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen vuoksi tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston, hakkeenkuljetuskaluston tai työkoneiden kuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi poikkeamisen edellytyksenä on, että asianomaisen tien perusparannuksen edellisestä rahoituksesta mainituin julkisin

varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta. Määräaika lasketaan rahoituksen loppuun maksamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, tien vaikutusalueen enimmäistietiheyttä, arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta ja uuden tien tavoitekantavuutta, enimmäispituuden ja vähimmäisleveyden sekä tien vaikutusalueen enimmäistietiheyden osuutta koskevista vaatimuksista ja tien kunnossapidosta huolehtimista koskevasta edellytyksestä sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

19 §

(kumotaan)

Uuden metsätien tekemistä koskevat tuen myöntämisen lisäedellytykset

Uuden metsätien tekemistä koskevan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että uusi metsätie täyttää tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, sekä tien vaikutusalueen enimmäistietiheyttä ja arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta koskevat vaatimukset. Lisäksi edellytyksenä on, että tien linjauksessa voidaan pääsääntöisesti käyttää aikaisempaa kulkuuraa, eikä yhtenäisenä säilynyttä metsäaluetta pirstota.

Tuki myönnetään joko yksityisten maanomistajien yhteishankkeena tai yhteismetsän yksinään toteuttamaan uuden metsätien tekemiseen.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset uuden metsätien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, tien vaikutusalueen enimmäistietiheyttä ja metsätalouden kuljetusten osuutta koskevista vaatimuksista sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

28 §

28 §

Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankehaun käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset

Eräät hakemuksen ratkaisemista ja hankehaun käynnistämistä varten tarvittavat hakijan selvitykset

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta metsätiehankkeisiin. Jos kyse on yhteishankkeena toteutettavasta metsätiehankkeesta, toteuttamisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu kirjallisesti tiedoksi tiekunnan päätös yksityistien perusparantamisesta tai uuden metsätien tekemisestä sekä ajantasainen luettelo tieosakkaista ja heille määräytyistä tieyksiköistä. Jos kyse on uuden metsätien tekemisestä, metsäkeskukselle tulee lisäksi toimittaa pöytäkirjanote tiekunnan perustamistoimituksesta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta yksityistien perusparannuksen tukeen. Jos kyse on yhteishankkeena toteutettavasta yksityistien perusparannuksesta, toteuttamisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu kirjallisesti tiedoksi tiekunnan päätös yksityistien perusparantamisesta sekä ajantasainen luettelo tieosakkaista ja heille määräytyistä tieyksiköistä.

Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennartien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehty ojitusermittaus ja siitä mahdollisesti annettu lausunto, jos suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain (587/2011) mukainen ojitusermittaus. Myöskään metsätien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ilman mainittua selvitystä, jos kyseiseen toteuttamissuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain mukainen ojitusermittaus.

Suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennartien tekemisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehty ojitusermittaus ja siitä mahdollisesti annettu lausunto, jos suometsän hoitosuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain (587/2011) 5 luvun 6 §:n mukainen ojitusermittaus. Myöskään yksityistien perusparannuksen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ilman mainittua selvitystä, jos kyseiseen toteuttamissuunnitelmaan sisältyvästä toimenpiteestä on tehtävä vesilain mukainen ojitusermittaus.

31 §

Myöntämisvaltuuden riittämättömyys

Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus määrääjäksi tai toistaiseksi määrätä metsäkeskus hylkäämään päätöksensä julkaisemisen jälkeen vireille tulevat tukihakemukset, jos tuen rahoitukseen tarvittavaa myöntämisvaltuutta ei ole enää riittävästi käytettävissä hakemusten vireillepanovuonna.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös tukihakemusten hylkäämisestä on julkaistava maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Metsäkeskuksen on lisäksi tiedotettava maa- ja metsätalousministeriön päätöksestä asianmukaisessa laajuudessa.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen julkaisemista vireille tulleet hakemukset ratkaistaan niiden saapumisjärjestyksessä toimenpiteille osoitetun myöntämisvaltuuden puitteissa. Jos käytettävissä ei ole enää myöntämisvaltuutta hakemusten vireillepanovuonna, jäljelle jääneet hakemukset on siirrettävä käsiteltäviksi seuraavana vuonna toimenpiteille osoitetun myöntämisvaltuuden puitteissa. Siltä osin kuin käytettävissä ei enää seuraavana vuonnakaan ole myöntämisvaltuutta, hakemukset on hylättävä.

39 §

Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen, on velvollinen sallimaan metsätien tai yksityistien virkistyskäytön maksutta. Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen tien vaurioitumisen estämiseksi, arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin. Mitä edellä tässä

31 §

Myöntämisvaltuuden ja määrärahan riittämättömyys

Metsäkeskuksen tulee siirtää hakemus käsiteltäväksi seuraavana vuonna, jos hakemuksen vireillepanovuonna ei ole käytettävissä myöntämisvaltuutta. Jos myöntövaltuutta ei ole käytettävissä hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna, hakemus tulee hylätä.

Metsäkeskuksen tulee siirtää taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen hakemus käsiteltäväksi seuraavana vuonna, jos hakemuksen vireillepanovuonna ei ole käytettävissä määrärahaa. Jos määrärahaa ei ole käytettävissä hakemuksen vireillepanovuotta seuraavanakaan vuonna, hakemus hylätään.

39 §

Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea yksityistien perusparannukseen, on velvollinen sallimaan yksityistien virkistyskäytön maksutta. Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen tien vaurioitumisen estämiseksi, arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin. Mitä edellä tässä

momentissa säädetään virkistyskäytöstä, ei koske tien käyttöä muuhun taloudelliseen toimintaan kuin metsätalouteen.

momentissa säädetään virkistyskäytöstä, ei koske tien käyttöä muuhun taloudelliseen toimintaan kuin metsätalouteen.

40 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

Taimikon ja nuoren metsän hoitoon tukea saanut yksityinen maanomistaja on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olevan alueen hoidosta ja kunnossapidosta viisi vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, metsätien tekemiseen, metsäluonnon hoitoon tai kulutukseen tukea saanut yksityinen maanomistaja on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olleen alueen tai metsätien hoidosta ja kunnossapidosta kymmenen vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Kunnossapidon kohteena olevaa aluetta ei saa alkaa käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuteen kuuluu:

1) taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen osalta, että metsikön jatkokehityksestä huolehditaan niin, ettei kohteelle ole tarpeen myöntää taimikon ja nuoren metsän hoitoon tukea ennen kuin viisi vuotta on kulunut myönnetyn tuen loppuun maksamisesta;

2) suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen tuen osalta, että tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa;

3) metsätien tekemisen tuen osalta, että *metsätiellä, muulla yksityistiellä* ja erillisellä varastoalueella huolehditaan tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen korjauksesta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista tien kunnossapidon edellyttämistä töistä;

40 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

Taimikon ja nuoren metsän hoitoon tukea saanut yksityinen maanomistaja on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olevan alueen hoidosta ja kunnossapidosta viisi vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, *yksityistien perusparannukseen*, metsäluonnon hoitoon tai kulutukseen tukea saanut yksityinen maanomistaja on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olleen alueen tai *yksityistien* hoidosta ja kunnossapidosta kymmenen vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Kunnossapidon kohteena olevaa aluetta ei saa alkaa käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuteen kuuluu:

1) taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen osalta, että metsikön jatkokehityksestä huolehditaan niin, ettei kohteelle ole tarpeen myöntää taimikon ja nuoren metsän hoitoon tukea ennen kuin viisi vuotta on kulunut myönnetyn tuen loppuun maksamisesta;

2) suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen tuen osalta, että tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa;

3) *yksityistien perusparannuksen* tuen osalta, että yksityistiellä ja erillisellä varastoalueella huolehditaan tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen korjauksesta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista tien kunnossapidon edellyttämistä töistä;

Voimassa oleva laki

4) metsäluonnon hoidon tuen osalta, että hoitoalueella tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa;
5) kulotuksen osalta, että poltettuja säästöpuita ei poisteta.

42 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden lakkauttaminen

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai metsätien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos:

- 1) yksityinen maanomistaja on olennaiselta osin menettänyt valtion varoilla rahoitettuun työhön perustuvan taloudellisen hyödyn;
- 2) 1 kohdassa tarkoitetun hyödyn menetyksen syynä on luonnontuho tai muu maanomistajasta riippumaton syy; ja
- 3) työn uusiminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai metsätien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos rahoitettuun työhön perustuva taloudellinen hyöty menetetään sen vuoksi, että:

- 1) alue tai sen merkittävä osa kaavassa osoitetaan muuhun käyttöön kuin metsätalousmaaksi;
- 2) alueesta tai sen merkittävästä osasta tehdään ympäristötukisopimus tai muu vastaava sopimus; tai
- 3) alueeseen kohdistetaan lain nojalla asetettuja käyttörajoituksia tai toimenpidekieltoja.

44 §

Metsäkeskuksen valvontatehtävä ja valtioneuvoston liittyvät asiakirjat

Metsäkeskuksen tulee antaa tuensaajalle mahdollisuus maastotarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamiseen, jos puutteet ovat vähäisiä ja ilman kohtuutonta vaivaa

Ehdotus

4) metsäluonnon hoidon tuen osalta, että hoitoalueella tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa;
5) kulotuksen osalta, että poltettuja säästöpuita ei poisteta.

42 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden lakkauttaminen

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai yksityistien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos:

- 1) yksityinen maanomistaja on olennaiselta osin menettänyt valtion varoilla rahoitettuun työhön perustuvan taloudellisen hyödyn;
- 2) 1 kohdassa tarkoitetun hyödyn menetyksen syynä on luonnontuho tai muu maanomistajasta riippumaton syy; ja
- 3) työn uusiminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai yksityistien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos rahoitettuun työhön perustuva taloudellinen hyöty menetetään sen vuoksi, että:

- 1) alue tai sen merkittävä osa kaavassa osoitetaan muuhun käyttöön kuin metsätalousmaaksi;
- 2) alueesta tai sen merkittävästä osasta tehdään ympäristötukisopimus tai muu vastaava sopimus; tai
- 3) alueeseen kohdistetaan lain nojalla asetettuja käyttörajoituksia tai toimenpidekieltoja.

44 §

Metsäkeskuksen valvontatehtävä ja valtioneuvoston liittyvät asiakirjat

Metsäkeskuksen tulee antaa tuensaajalle mahdollisuus maastotarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamiseen, jos puutteet ovat vähäisiä ja

korjattavissa. Jos metsätien virkistyskäytön sallimista koskevan velvollisuuden laiminlyönti on vähäinen, metsäkeskuksen tulee neuvoa *tuen saanutta* maanomistajaa mainitun velvollisuuden sisällöstä ja antaa tuensaajalle mahdollisuus laiminlyönnin korjaamiseen. Metsäkeskuksen tulee tällöin asettaa määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseen.

ilman kohtuutonta vaivaa korjattavissa. Jos *yksityistien* virkistyskäytön sallimista koskevan velvollisuuden laiminlyönti on vähäinen, metsäkeskuksen tulee neuvoa maanomistajaa mainitun velvollisuuden sisällöstä ja antaa *maanomistajalle* mahdollisuus laiminlyönnin korjaamiseen. Metsäkeskuksen tulee tällöin asettaa määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseen.

46 §

46 §

*Eräiden tukien takaisinperintä**Eräiden tukien takaisinperintä*

Tuki peritään takaisin tuensaajalta, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Taimikon ja nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, metsätien tekemiseen, metsäluonnon hoitoon ja kulotukseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä uudelta yksityiseltä maanomistajalta, joka on rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. Metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin myös siltä uudelta yksityiseltä maanomistajalta, joka ei ole noudattanut tien virkistyskäytön sallimista koskevaa velvollisuutta. Ympäristötuki peritään takaisin siltä yksityiseltä maanomistajalta, joka ei ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita.

Silloin, kun tuki peritään takaisin hoito- ja kunnossapitovelvoitteen rikkomisen takia, tuen takaisinmaksun jälkeen lakkaa alueen tai tien hoito- ja kunnossapitovelvoite ja metsätien tekemisen tuen osalta myös tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite. Jos metsätien tekemisen tuki peritään takaisin tien virkistyskäytön sallimista koskevan velvoitteen rikkomisen takia, tuen takaisinmaksun jälkeen lakkaa virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite ja hoito- ja kunnossapitovelvoite. Jos ympäristötuki peritään takaisin sopimusvelvoitteiden laiminlyönnin vuoksi,

Tuki *tai sen osa* peritään takaisin tuensaajalta, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Taimikon ja nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen, *yksityistien perusparannukseen*, metsäluonnon hoitoon ja kulotukseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä uudelta yksityiseltä maanomistajalta, joka on rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. *Yksityistien perusparannukseen* myönnetty tuki peritään takaisin myös siltä uudelta yksityiseltä maanomistajalta, joka ei ole noudattanut tien virkistyskäytön sallimista koskevaa velvollisuutta. Ympäristötuki peritään takaisin siltä yksityiseltä maanomistajalta, joka ei ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita.

Silloin, kun tuki peritään takaisin hoito- ja kunnossapitovelvoitteen rikkomisen takia, tuen takaisinmaksun jälkeen lakkaa alueen tai tien hoito- ja kunnossapitovelvoite ja *yksityistien perusparannuksen* tuen osalta myös tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite. Jos *yksityistien perusparannuksen* tuki peritään takaisin tien virkistyskäytön sallimista koskevan velvoitteen rikkomisen takia, tuen takaisinmaksun jälkeen lakkaa virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite ja hoito- ja kunnossapitovelvoite. Jos ympäristötuki peritään takaisin sopimusvelvoitteiden laiminlyönnin vuoksi,

Voimassa oleva laki

velvoitteet lakkaavat, kun ympäristötuki on maksettu takaisin.

58 §

Voimaantulo

Terveyslannoitukseen ei voida 14 §:n nojalla myöntää tukea, ellei samalla kohteella rahoitetun kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut 20:tä vuotta tai kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut kymmentä vuotta.

Metsätien tekemiseen ei voida 17–19 §:n nojalla myöntää tukea, ellei kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesta tiehankkeen rahoituksen loppuun maksamisesta ole kulunut vähintään 20:tä vuotta tai kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen tiehankkeen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut kymmentä vuotta. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston, hakkeenkuljetuskaluston tai työkoneiden kuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi edellytyksenä on, että tien tekemisen tai sen perusparannuksen edellisen rahoituksen loppuun maksamisesta julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta.

Terveyslannoituksen, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen toteuttamissuunnitelmana voidaan hyväksyä kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain nojalla rahoitettu terveyslannoituksen, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen suunnitelma, jos suunnitelma sellaisenaan tai täydennettynä

Ehdotus

velvoitteet lakkaavat, kun ympäristötuki on maksettu takaisin.

58 §

Voimaantulo

Terveyslannoitukseen ei voida 14 §:n nojalla myöntää tukea, ellei samalla kohteella rahoitetun kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut 20:tä vuotta tai kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut kymmentä vuotta.

Yksityistien perusparannukseen ei voida 17 §:n nojalla myöntää tukea, ellei kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesta tiehankkeen rahoituksen loppuun maksamisesta ole kulunut vähintään 20:tä vuotta tai kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen tiehankkeen tuen loppuun maksamisesta ole kulunut kymmentä vuotta. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston, hakkeenkuljetuskaluston tai työkoneiden kuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi edellytyksenä on, että tien tekemisen tai sen perusparannuksen edellisen rahoituksen loppuun maksamisesta julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta.

Terveyslannoituksen, *yksityistien perusparannuksen* ja metsäluonnon hoitohankkeen toteuttamissuunnitelmana voidaan hyväksyä kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain nojalla rahoitettu terveyslannoituksen, *yksityistien perusparannuksen* ja metsäluonnon hoitohankkeen suunnitelma, jos suunnitelma

Voimassa oleva laki

täyttää 10 §:ssä säädetty vaatimukset ja jos työn toteuttamiseen suunnitelman perusteella voidaan myöntää terveyslannoituksen, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen tukea. Suunnitelman täydentämiseen ei myönnetä tukea.

Ehdotus

sellaisenaan tai täydennettynä täyttää 10 §:ssä säädetty vaatimukset ja jos työn toteuttamiseen suunnitelman perusteella voidaan myöntää terveyslannoituksen, yksityistien perusparannuksen ja metsäluonnon hoitohankkeen tukea. Suunnitelman täydentämiseen ei myönnetä tukea.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Jos hakemus, jolla tukea haetaan samanaikaisesti uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävän yksityistien perusparannusta koskevan toteuttamissuunnitelman laatimiseen ja sellaisen hankkeen toteuttamiseen, on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos hakemus, jolla tukea haetaan uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävää yksityistien perusparannusta koskevan hankkeen toteuttamiseen, on tullut vireille tällä lailla muutettavan lain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettussa määräajassa tämän lain tultua voimaan, siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Metsäkeskuksen tulee ratkaista edellä tarkoitettu hakemus viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Jos hakemus, jolla tukea haetaan uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävää yksityistien perusparannusta koskevan toteuttamissuunnitelman laatimiseen, on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sama koskee vastaavasti myös toteutuksen tukea koskevaa hakemusta. Metsäkeskus ei saa asettaa tällä lailla muutettavan lain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräaikaa myöhemmäksi kuin 30 päivä kesäkuuta 2025. Metsäkeskuksen tulee ratkaista hakemukset viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2025.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valtioneuvoston asetus

metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
kumotaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen (1021/2023) 23 ja 24 § sekä
muutetaan 7 §:n 1 momentti, 8 §, 21 § ja 22 §:n 1 momentti seuraavasti:

7 §

Käsittelyn jälkeinen metsikkö

Kasvatettavan taimikon tai nuoren metsän keskipituuden tulee työn jälkeen olla vähintään 0,7 metriä ja enintään 11 metriä, kun pääpuulaji on havupuu ja enintään 14 metriä, kun pääpuulaji on lehtipuu. Kasvatettavalla taimikolla tai nuorella metsällä tarkoitetaan hoidettavan jakson kasvatettavaa puustoa. Kasvatettavan puuston on oltava puulajiltaan kasvupaikalle sopivaa ja latvukseltaan elinvoimaista eikä siinä saa olla kasvua haittaavia vaurioita.

8 §

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen määrä

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on 200 euroa hehtaarilta. Jos eteläisessä tai keskisessä Suomessa taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä syntyvää pienpuuta kerätään kohteelta vähintään 35 kiintokuutiometriä hehtaaria kohden ja pohjoisessa Suomessa vähintään 25 kiintokuutiometriä hehtaaria kohden, tuki on kuitenkin 250 euroa hehtaarilta. Korotetun tuen edellytyksenä on, että pienpuuta kertyy kaikilta keruualueen kuvioilta ja pääosin tasaisesti.

21 §

Yksityistien perusparannus

Yksityistien perusparannettavan osuuden tulee olla vähintään 500 metriä pitkä.
Perusparannettavan yksityistien ja siihen sisältyvä uuden tien tavoitekantavuuden tulee olla 50–80 meganewtonia neliometriä kohden.
Perusparannettavan yksityistien kuljetuksista yli 30 prosenttia tulee olla metsätalouden edellyttämiä kuljetuksia. Metsätalouden edellyttämien kuljetusten osuus määritetään samojen periaatteiden mukaisesti kuin niiden osuus määritetään tietoimituksessa tienpitovelvollisuuden ja siitä aiheutuvien kustannusten jakamiseksi tieosakkaiden kesken.
Perusparannettavan tien vaikutusalueen tietiheys saa olla enintään 15 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden ja, jos tien vaikutusalueella on metsäkuljetusta vaikeuttavia maastotekijöitä, 18 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden.
Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tietyypin edellyttämästä tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen kunnosta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista kunnossapidon edellyttämistä töistä on huolehdittu tien käyttöä vastaavalla tavalla valtion rahoitukseen liittyvän hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden voimassaolon aikana.

Perusparannetun yksityistien ja siihen sisältyvä uuden tien päällysrakenteen leveyden tulee olla vähintään 3,6 metriä.

22 §

Yksityistien perusparannuksen tuen määrä ja hyväksyttävät kokonaiskustannukset

Yksityistien perusparannuksen tuen määrä on yhteishankkeissa ja yhteismetsän toteuttamissa hankkeissa 50 prosenttia perusparannuksesta aiheutuneista hyväksyttävistä, kohtuullisista kokonaiskustannuksista. Silloin kun perusparannukseen sisältyy sillan tekemistä tai korjaamista, voidaan sillan suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannuksiin myönnettävän tuen määrää yhteishankkeissa ja yhteismetsän toteuttamissa hankkeissa korottaa viidellätoista prosenttiyksiköllä edellä mainitusta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2029. Sen 7 §:n 1 momentti, 8 § ja 22 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2026.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan, kun hakemus, jolla tukea haetaan samanaikaisesti uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävän yksityistien perusparannusta koskevan toteuttamissuunnitelman laatimiseen ja sellaisen hankkeen toteuttamiseen, on tullut vireille ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan myös, kun hakemus, jolla tukea haetaan uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävää yksityistien perusparannusta koskevan hankkeen toteuttamiseen, on tullut vireille kannustejärjestelmälain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettussa määräajassa tämän asetuksen tultua voimaan.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan edellä säädetyin lisäksi myös, kun hakemus, jolla tukea haetaan uuden metsätien tekemistä tai uuden metsätien tekemistä sisältävää yksityistien perusparannusta koskevan toteuttamissuunnitelman laatimiseen, on tullut vireille ennen tämän asetuksen voimaantuloa. Tällöin myös toteutuksen tukea koskeva hakemukseen, joka on tullut vireille tämän asetuksen tultua voimaan, sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän asetuksen 7 §:n 1 momentin ja, 8 §:n ja 22 §:n 1 momentin voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän asetuksen voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tätä asetusta sovelletaan metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän toimeenpanoon myös asetuksen voimassaolon päätyttyä.